

Karelis is een klucht geschreven door Johan Volkers in 16e/17e eeuwse stijl.
Karelis is een zgn. uitvreter, die gratis aanschuift bij begrafenissen en partijen.
De omgeving stoort zich hier aan en bedenkt een list: Hoe zorgen we ervoor dat
Karelis niet meer gratis kan meeëten en drinken?
Het plannetje lijkt waterdicht, toch trekt Karelis aan het langste end...
Een stuk met 3 mannen en 3 vrouwen.

Karelis

motto: Voor een dorpsgek is er altijd werk.
Is 't niet binnen dan buiten de kerk!

Decor: voor oude gebouwen, een lange tafel met stoelen plus eten en drinken

Personen:

Karelis, de dorpsgek (in stemmig grijs/zwart gekleed)

Theodora, de weduwe (met rouwsluier)

Jillis, de minnaar van Theodora (licht onverzorgd uiterlijk)

Domelus, de pastoor (functionele kleding)

Cornelia, de huishoudster van de pastoor (beetje frivool gekleed)

Suus, een buurvrouw (burgerlijk gekleed, licht naïef)

Attributen: papieren kruis, borden, kannen, flessen, brood

EERSTE SCENE: Eind van begrafenis, allen aanwezig...

1 **Koor:** (bestaand uit Theodora, Jillis, Domela, Cornelia en Suus)

Als het effe kon, als het effe kon,
zoop ie alle flessen leeg! (2x)

Karelis, de zogenaamde dorpsgek, komt aangelopen (zwart gekleed, zie foto)

5 **Karelis:** (tegen publiek) De Gouden Eeuw is voor u lang geleden

Maar voor mij is het gewoon het heden.

(maakt afkeurend gebaar naar koor) Het is geen pretje dat aan te horen.

[Kader1]

(koor gaat af en komt later langs Karelis)

10 Excuus! Voor ik doorga mijn verhaal te vertellen

Dient een mens zich eerst voor te stellen!

Iedereen hier kijkt me aan met de nek
en noemt me wel Karelis, de dorpsgek.
Ik vind m'n leven best gelukt.

15 **(lachend)** In Duitsland is een gek niet voor niets "verrukt"...

(Weduwe loopt langs hem, Karelis knikt haar troostend toe en houdt kartonnen kruis omhoog)

Zoals u ziet: **(wijst op z'n kleding)** Ik ben erop gekleed
Mensen te troosten bij al dat aardse leed.
In mijn hart ben ik meer een liberaal:

20 *Ieder voor zich en God voor ons allemaal!*

(Karelis schudt Domelus en Cornelia als troost de hand)

Zoals u ziet: voor een ieder een troostend woord.
Het is 'investeren', maar dan van het menselijke soort...
Mijn levensmotto: *Het leven hoort bij de dood.*

25 *én: Bij drinken hoort een goed stuk brood!*

(Ondertussen zit het koor aan tafel)

En denk nu niet: Deze man kan er goed tegen.
Ik geef het u te doen: al die wind en regen!
Ik doe dit werk echt niet voor m'n plezier.

30 Het eten vergoedt een hoop - net als het bier!

(draait zich om) Oeps, ze zitten al aan tafel, ik moet opschieten.

(lachend) Ik kom niet graag te laat, ik hou van genieten!

(Karelis schuift aan. De mensen proberen hem te negeren, maar Karelis praat met zo'n luide stem dat men wel moet reageren...)

35 **Karelis: (met luide stem)** Zo, de tafel zit weer vol met verdrietige mensen.

(grijpt een brood) Ik kan me niets beters wensen!

Domelus: Karelis, bij een begrafenis is het gebruikelijke etiket

Dat een droevig gezicht wordt opgezet.

Karelis: (onverstoorbaar) Hebben ze in de hemel ook bier?

40 **(pakt kroes bier)** Ik neem geen risico, ik blijf nog even hier!

Cornelia: (klagend) Of we hier iemand trouwen, begraven of dopen

Steeds komt die Krelis z'n hol uitgekropen.

Volgens mij lijden we aan een informatiek.

Niets blijft geheim, (**wijst naar Krelis**) steeds is er die gek!

45 **Jillis:** (**staat op, tikt tegen het glas**) Geachte heren en dames, mag ik even uw geduld?

Vandaag werd een nieuw gat in ons leven gevuld.

Heden hebben we Janus (**legt hand op Theodora's schouder**) af mogen leggen.

Over iedere dode moeten we wat goeds zeggen. Iemand (**kijkt rond**)?

(Er valt een doodse/pijnlijke stilte, dan staat Karelis op)

50 **Karelis:** Beste mensen, de dam lijkt wel van het hek.

Wat wordt er veel gestorven, (**wijst naar overvloedige dis**) aan eten geen gebrek!

Domelus: (**duwt Krelis op z'n stoel**) Krelis bedoelt natuurlijk: Het hek is van de dam.

Beste mensen, laten we Janus gedenken zonder gram.

Onze Janus was helaas z'n leven lang alcoholist.

55 Het is alleen de waard die hem node mist... (**iedereen lacht**)

(Karelis staat weer op om iets te zeggen, Cornelia trekt hem terug)

Nee, Krelis, laat jij je woorden maar achterwege.

Niemand zit te wachten op jouw zegen...

(Groep staat op en loopt weg van Karelis)

60 **Karelis:** (**tegen publiek**) Zo, mensen, het water liep me in de mond.

Wat heb ik gesmuld, het buikje is weer lekker rond (**loopt lachend weg**)

TWEEDE SCENE

(Gehele groep, behalve Karelis, staat bij elkaar en klaagt over Karelis...)

Cornelia: We moeten echt wat doen aan die uitvreter.

65 Zolang ik hem ken, wordt het niet beter.

Zoals hij zich vandaag weer gedroeg.

De kerk lijkt soms net een kroeg!

Domelus: (**verdedigend**) Ja, maar voor die tijd is ie toch wel vol mededogen....

Cornelia: Dat doet ie om daarna mee te mogen....

70 **Domelus:** ....eten en drinken. Ik weet het. Zo is z'n natuur.

Jillis: De rekening voor de weduwe wordt zo wel duur!

Suus: Ik wil me er niet mee bemoeien, maar doe het toch maar wel

Die Krelis overtreedt alle regels van het spel!

Eens worden ook wij hier ter aarde besteld

75 en 1x raaien: wie profiteert van ons geld?

Theodora: Laat ie maar eens gaan werken

In plaats van bedelen bij kerken!

Jillis: Zijn leven is alleen maar ledigheid.

Hoe raken we deze aasgier kwijt?

80 **Cornelia:** Ik weet iets. Het is tegenwoordig toch mode

Te werken met zoiets als een code?

Suus: Wat praat jij daar nou voor onzin?

Cornelia: Welnu, zonder wachtwoord komt niemand d'r meer in!

Jillis: **(slaat Cornelia op de schouder)** Het is gedaan met onze uitvreter!

85 De aarde onder z'n voeten wordt steeds heter!

Domelus: Moeten we hem echt een lesje leren?

Een ieder is welkom in het rijk des Heren...

Jillis: Karelis is doof voor Gods woord.

Die komt nooit door de hemelpoort...

90 **Theodora:** Vanaf nu is bij elk feest of begrafenis een wachtwoord verplicht.

Ken je het niet, blijft de deur gesloten en dicht! **(allen af)**

DERDE SCENE

(Karelis richt zich tot het publiek, iets later komt Domelus aanlopen.

Deze wilt hem van het wachtwoord vertellen, maar komt daar niet aan toe...)

Domelus: **(tegen publiek)** Karelis te informeren valt me niet licht

95 Maar ik doe het voor de gemeenschap, da's m'n plicht!

Karelis: **(tegen publiek aan andere kant)** Gek, de mensen voelen zich bij mij nooit op hun gemak.

Ze zijn pas blij als ik de grond inzak.

Waarom zou ik niet de draak met hun steken?

Zo laat ik ieder leren van z'n gebreken...

100 **(ziet pastoor komen)**

Daar komt Domelus! Een dukaat voor zijn gedachten.

Ben benieuwd wat me staat te wachten!

Domelus: Karelis, het is niet dat ik je niet vertrouw....

Karelis: Ik weet het: Ook een pastoor kan niet zonder vrouw!

105 **Domelus:** **(boos)** Cornelia en ik zijn geen stel...

Einde Zichtzending

110